

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

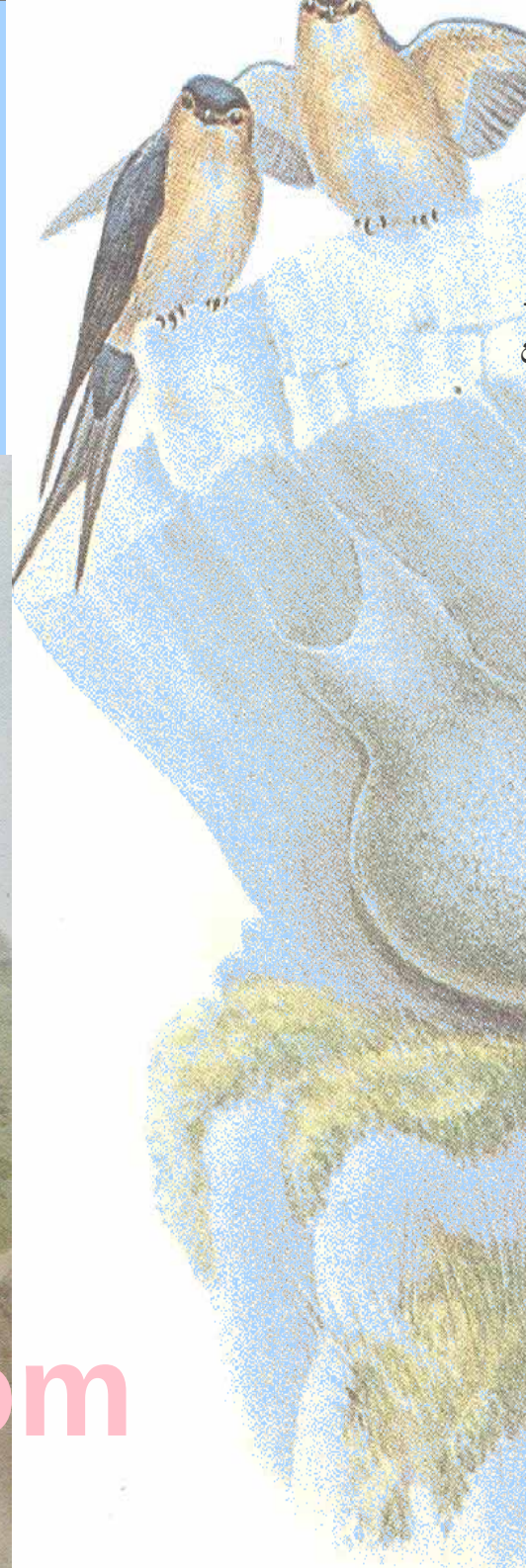
د رسامۍ هنر

خلورم ټولګی

کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معییت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

خلوړم ټولګی

د چاپ کال : ۱۳۹۰ هـ . ش.

الف

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمېټې

ليکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت امر.
۲. سید انور میچخیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.
- ۳.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرگې د دیني چارو، پوهني او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د علومو اکاډمي:

سرڅیړونکی عبدلولاجد واجد د علومو اکاډمي د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.

د څېړنې او تدقيق کمېټې:

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهني وزارت:

۱. عبدالالدین شپون د پوهني وزارت مشاور.

۲. نفیسه پوپلری- د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارټمنت علمي غړی.

۴. ادیتور: د سر مؤلف مرستیال سید محمود کارکر د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف

ریاست د پښتو د دیپارټمنت علمي غړی.

۵. محمد شفیق برنا یار د هنرونو د مسلکي لاسي ښوونکی.

۶. بلقیس احمدی د هنرونو د مسلکي لاسي ښوونکی.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنگي او دیني برخو د څېړنې او کره کتې کمیټې:

- ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهني وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.

- دوکتور محمد یوسف نیازی د پوهني وزارت سلاکار.

- دمؤلف مرستیال محمد سهراب دایدار.

د څېړنې او تدقيق د څارنې کمیټه:

- دوکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
 - دوکتور شېر علي ظرفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
 - د سر مؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس
- کمپوز او ډیزاین: میر محمد سهیل انصاري، حمید الله غفاري

ملي سرو د

دا وطن افغانستان دی دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د توري هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به لکه زړه وي جلاویدان
نوم د حق مودی رهبر وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

گړانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښووننه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توک دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د لږتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې لږتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پرمهدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو لږتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لایښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدریس او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

فهرست

شماره

مخ

۲-۱	لو مری لو ست:.....
۴-۳	دو هم لو ست:.....
۶-۵	دریم لو ست:.....
۸-۷	خلورم لو ست:.....
۱۰-۹	پنجم لو ست:.....
۱۲-۱۱	شیرم لو ست:.....
۱۴-۱۳	اووم لو ست:.....
۱۶-۱۵	اتم لو ست:.....
۱۸-۱۷	نهم لو ست:.....
۲۰-۱۹	لسم لو ست:.....
۲۲-۲۱	یرو لسم لو ست:.....
۲۴-۲۳	دوو لسم لو ست:.....
۲۶-۲۵	دیار لسم لو ست:.....
۲۸-۲۷	خوار لسم لو ست:.....
۳۰-۲۹	پنجاهم لو ست:.....
۳۲-۳۱	سیار لسم لو ست:.....
۳۴-۳۳	اوو لسم لو ست:.....

۳۶-۳۵	: اقلسم لوست
۳۸-۳۷	: نولسم لوست
۴۰-۳۹	: شلم لوست
۴۲-۴۱	: یوړ ویشتم لوست
۴۴-۴۳	: دوه ویشتم لوست
۴۶-۴۵	: درویشتم لوست
۴۸-۴۷	: خلیړ ویشتم لوست
۵۰-۴۹	: پنځه ویشتم لوست
۵۲-۵۱	: شپږ ویشتم لوست
۵۴-۵۳	: اوږه ویشتم لوست
۵۶-۵۵	: اته ویشتم لوست
۵۷	: نه ویشتم لوست
۵۸	: دېرشتم لوست

لومړی لوست

خربوزه

موږ څه: د پېنسل په واسطه د خربوزي د باندنيو کرنيو له انځور و لو او هغې ته له پر داز وړکو له سره د زده کوونکو اشنا کېدل.

پوښتنې:

- خربوزي کوم رنگونه لري؟
- دکال په کوم فصل کې خربوزي پيدا کېږي؟

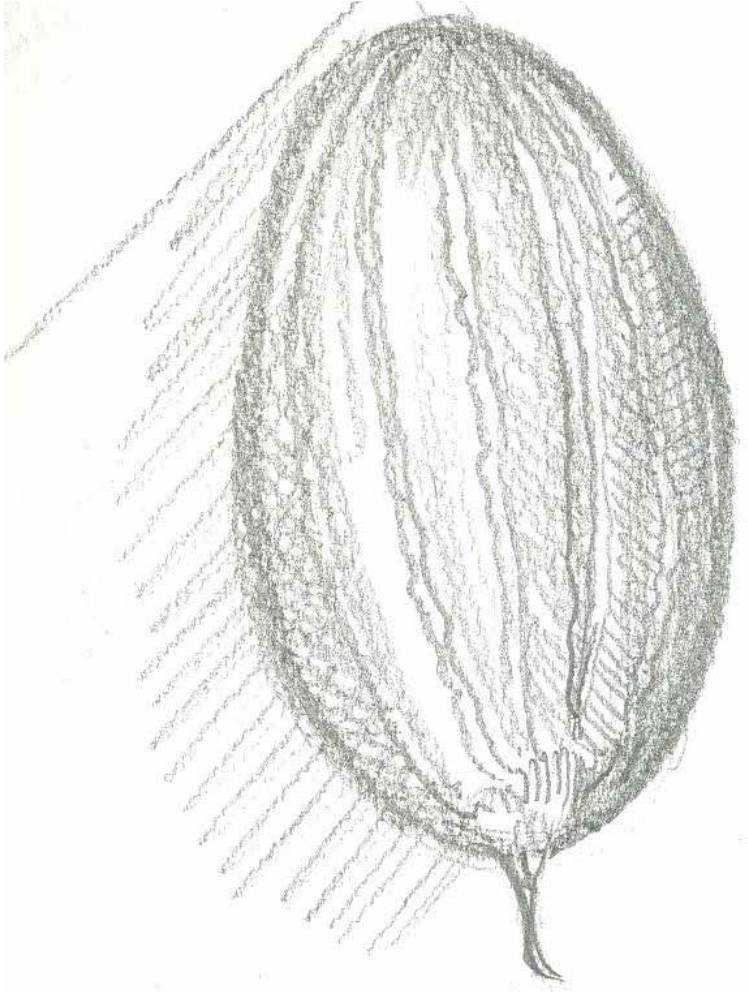
سران ښوونکي دي:

د یوه هندسي چوکاټ په دنده کې د خربوزي د انځورولو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او له هندسي وسایلو نه په ګټه اخیستنه دي د ټولګي په توره دره د خربوزي شکل انځور او سکېچ کړي. زده کوونکي دي د هغه په رسمولو وګماري.

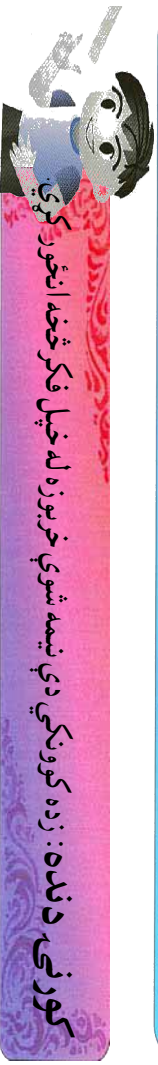
فعالیتونه:

زده کوونکي دي لومړی په محوري خطونو د خربوزي شکل اندازه کړي، وروسته ډي دهغې باندیني خطونه انځور او پر داز وړکړي.

ارزونه:

- د پورتنی شکل سمه لیدنه.
- د باندنیو خطونو سم درک.

کورنی، د نندۍ زده کوونکي دې نیمه شوي خربوزه له خپل فکر څخه انځور کړي.

دویم لوست

خربوزه

موخه: د خربوزي له انځور و لو او رنگه کولو سره د زه کوونکو اشناکول.

پوښتي:

- د خربوزي د جوړښت او رنگ په اړه څه ویلي شې؟
- له کومو ولایتونو څخه خربوزي کابل ته راوړل کېږي؟

ګران ښوونکی دي:

د خربوزي د جوړښت او رنگونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي. دا انځور و لو او د رنگه کولو په وخت کې دې ورته مسلکي لارښوونه وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنۍ شکل انځور او د ښوونکي په لارښوونه رنگه کړي.

ارزونہ:

- پھر رنگونو پوھیدنہ او پھ مناسبو ڄایونو کي ورڇڻه ڳڻه اڃيستنہ.
- ڊڪا غلڌ تناسب پھ پام کي نيول شوی دی.

کورني، دلفن: يوه خبريزه انځور او رنگه کړئ!

درېم لوست

د فیل ککړۍ

موڅه: د فیل د ککړۍ د باندنيو خطونو له انځور و لو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- په انځورونو کې د فیل ککړۍ ښه مودل دی، که وي ولي؟
- د پیل د غټوالي او زور په هکله څه ویلي شئ؟

ښاغلی ښوونکی دي:

د هنري فورم په نظر کې نیولو سره د پیل ککړۍ د تیرلکي په توره دره سکېچ کړي او بیا دې زده کوونکي په ډلو ویشي. هر ډله دې د توري درې او د کتاب انځور په پام کې ونيسي. کار د پیل کړي. د هرې ډلې په کار باندې دې وغوړې چې د دوی د تشویق سبب شي.

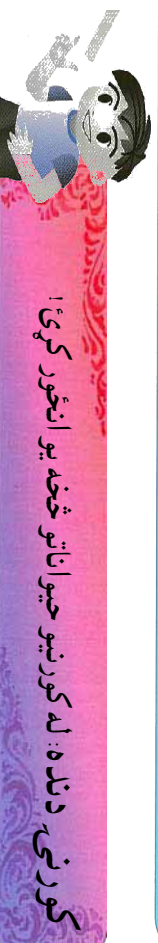
فعالیت:

د زده کوونکو هر ډله دې د فیل د ککړۍ په اړه فکر وکړي او بیا دې د توري درې او د کتاب د انځورونو نه په ګټه اخیستنه د فیل ککړۍ سکېچ کړي او وروسته دې هره ډله خپل کار نثرونه وروښيي.

ارزونه:

- د فیل د ککړۍ باندنې خطونه سم کارول شوي دي؟
- د هنري اثر پاکوالی او نظافت په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: له کورنیو حیواناتو څخه یو انځور کړئ!

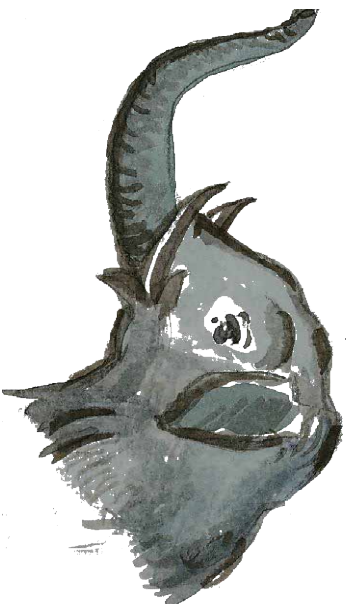
څلورم لوست

د فيل کورۍ

موخه: د فيل دکورۍ د باندنيو کړنيو له انځورولو او رنگه کولو سره د زه کوونکو اشنا کول.

پوښتني:

- فيلان په کومو ځايونو کې ژوند کوي؟
- زموږ په گران هيواد کې پيلان شته؟

گران ښوونکي دي:

د سواليو سم ځوابونه زده کوونکو ته ووايي او د انځورولو په لارو چارو دي يې وپوهوي. د انځورولو او د رنگه کولو په وخت کې دي له دوی سره لږمه مرسته وکړي!

فعاليت:

د کتاب شکل ته په څير وگورئ او په سميچ کولو يې پيل وکړئ او د ښوونکي په مرسته يې د رنگه کولو هڅه وکړئ!

ارزونه:

- له رنگه کورلو سره مینه
- دسو الو سم خوا بونه

کورنی، دنده: یو فیل انځور او رنگه کړی!

پنځم لوست

توربانجن

موخه: د توربانجن له سکیچ او پرداز ورکولو سره د زده کونکو اشنا کیدل.

پوښتي:

- توربانجن ونه لري که بوتي؟
- د توربانجن پوټکی او خواړه کوم رنگونه لري؟

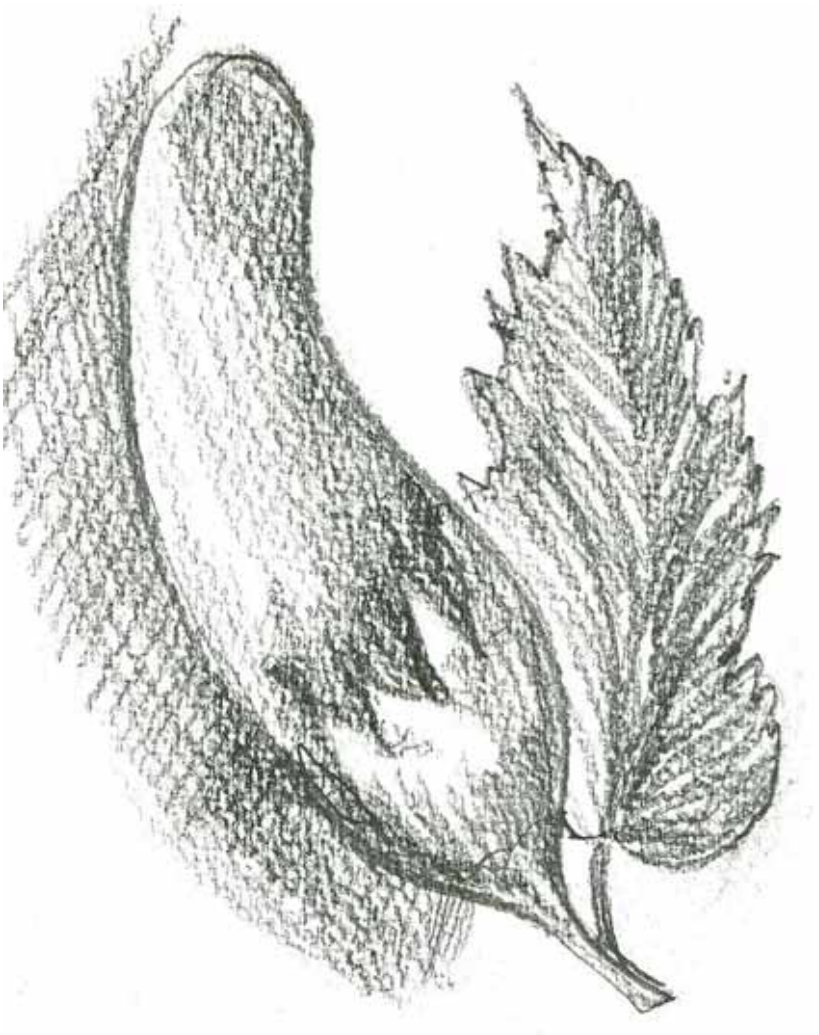

ښاغلی ښوونکی دي:

زده کوونکي په ډلو ویشي او هره ډله دې په چوکاټ کې د ننه په سکیچ او رنگه کولو وغږېږي. خپل کارونه دې نورو ډلو ته وښيي. دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې له رنگونو څخه په خپلو ځایونو کې کار واخلي.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپل مینځ کې سره وغږېږي او بیا دې شکل انځور کړي. وروسته دې هره ډله خپل انځورونه نورو ډلو ته ښکاره کړي چې ددوی د هڅونې او تشویق سبب وگرځي.

ارزونه:

- د چاپیریال له ساده موادو څخه کار اخیستلی شي؟
- په کار کې نوښت شتون درلود؟

کورنی، دنده: د پورته شکل په شان خو واره تمرین وکړئ!

شپږم لوست

لاسي کار

موخه: د توربانجن دلاسي کار سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- له کومو شیانو څخه توربانجن په لاسونو جوړولی شی؟
- په کومو رنگونو توربانجن رنگیږي؟

گران ښوونکی دي:

دلاسي کار (ټکنالوژي) په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي او هم دې د جوړولو په وخت کې له دوی سره مرسته وکړي. زده کونکو ته دې لارښوونه وکړي چې د کاغذ او داسې نورو څخه د پورتنۍ لاسي کار په جوړولو کې استفاده وکړي. د سیمه ییزو توکو لکه خټې، کاغذ، اومقوا څخه دې استفاده وکړي.

فعالیتونه:

زده کونکي دې له خټې او یا کاغذ څخه توربانجن جوړ او هغه دې رنگه کړي او د ښوونکي د لارښوونو څخه دې ګټه واخلي.

ارزونه:

- د لاسي کار په جوړولو کې نوښتګري (ابتکار).
- د چاپیریال له موادو څخه سمه ګټه اخیستنه.

کورنۍ، دنده: د خپلې خوښې یوه سبزي له موادو څخه په لاس جوړه کړی.

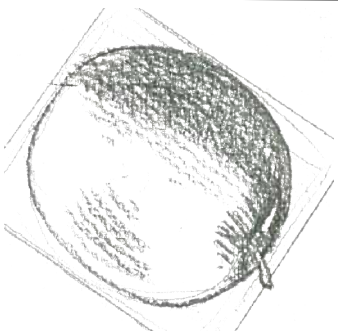
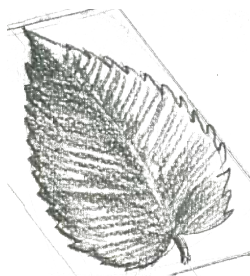
اووم لوست

منه او پاڼه

موخه: دمنې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره دزده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

- منه دڅه شي نه لاس ته راځي؟
- دمنې خورل څه گټه لري؟

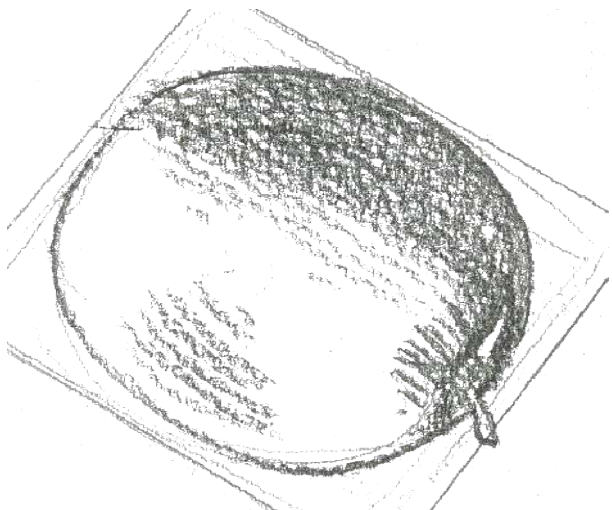
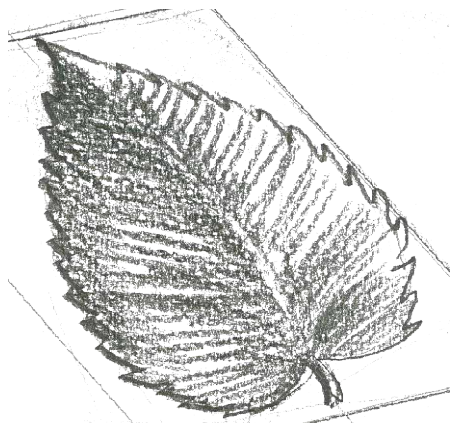
بناخلي ښوونکي:

منه د کتاب له مخې دټولگي په توره دډه دهغې له اساساتوسره انځور کړئ او دسکيچ، سيوري او روښنایي په هکله يې دوی ته معلومات ورکړئ او دلاندې فعاليت په سرته رسولو کې دوی ته لارښوونه وکړئ^۱

فعاليت:

دمنې دانځورولو په وخت کې دټولگي دتورې دډې انځورته په څير وگورئ او دکتاب اوتورې دډې نه په گټې اخيستنې کار پيل کړئ^۱ د تکميل نه وروسته هغې ته پر داز ورکړئ^۱

ارزونه:

- د چوکاټ په دنده کې د خطونو د سکیچ په پام کې نیول.
- په پورتني شکل کې د سیوري اوروښتایي او پر د اړ بنډول.

کورنۍ دنده: پورتني شکل یو وار بیا تمرین کړئ^۱

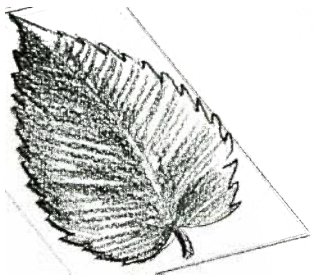
اتم لوست

ونه او پاڼه

موخه: دوتې او دهغې دپاڼې له انځور و لو سره د زده کونکو بلنیدل.

پوښتنې:

- دمڼې ونه د کال په کوم فصل کې ، پاڼې او گلان کوي؟
- د هیواد په کومو سیمو کې مڼې ښه او په زړه پورې وده کوي؟

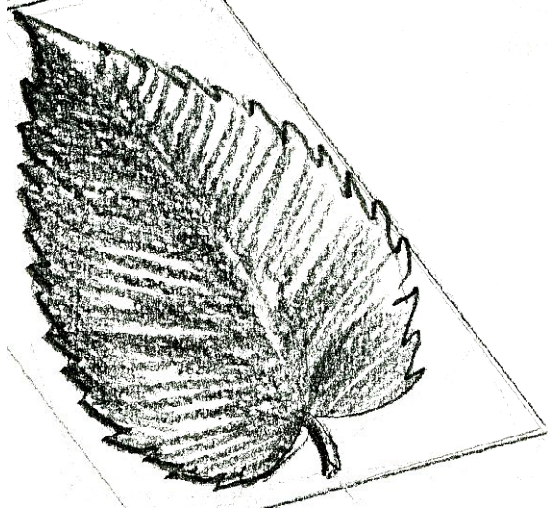

ښاغلی ښوونکی:

زده کوونکي دي په ډلو وویشل شي. دوتې او دهغې دپاڼې، سکېچ او باندني خطونو په هکله دې خبرې وکړي اوپه انځور و لودې لگيا شي د انځورولو وروسته دهرې ډلې رسمونه د ميز په سر يا په ديوال وځړوي چي دوي دخپلو انځورونو تعداد وکړي. دا کار ددوي دهڅونې او تشويق سبب گرځي.

فعاليتونه:

هره ډله دي له مشورتي وروسته په انځورولو پيل وکړي. لومړی دي انځور په نيت (خفيف) ډول انځور کړي او بيا دي په ډير زغم هغې ته د سپورتي او روښنايي په انځورولو لگيا شي.

ارزوننه:

- د زده کونکو نوښتګر حس.
- له تنو او روښانه خطونو څخه ګټه اخیستنه.

کورنی، د لاس: د مني ونه او د هغې پاڼه تمرین کړئ!

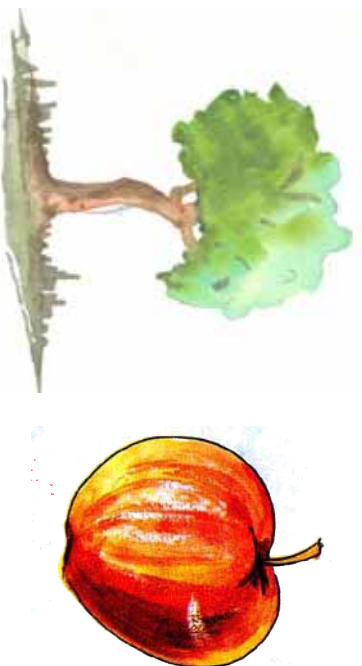
نهم لوست

ونه او مڼه

موخه: د مڼې درنگه کولو او دهغې د ونې له انځورولو سره د زده کونکو اشنا کيدل.

پوښتي:

- دمغې او دهغې د پاتو رنگونه څه توپير لري؟
- په مڼه او ونه کې يې کوم رنگونه ترسترگو کېږي؟

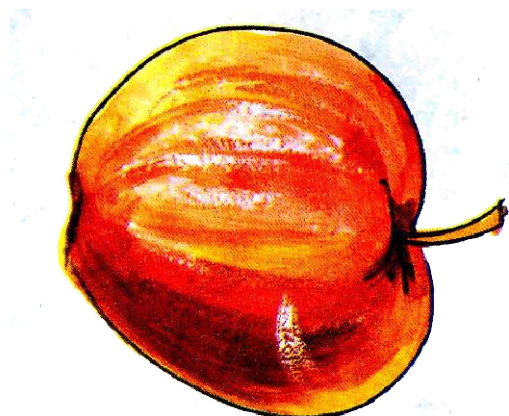
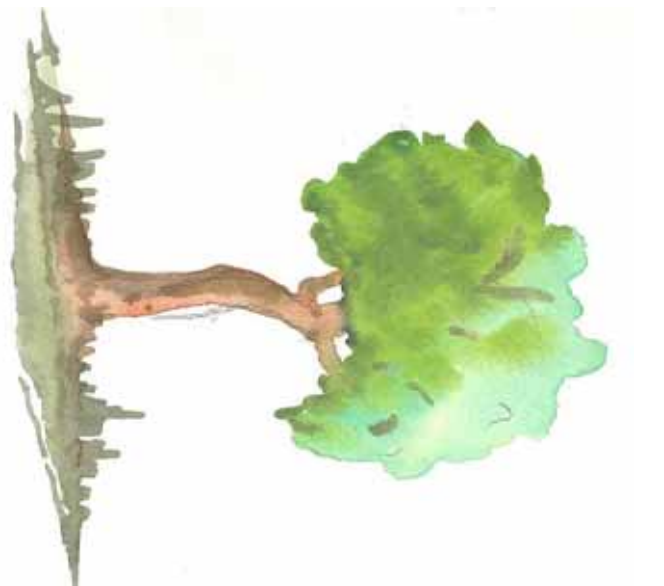

ګرانوښوونکو!

مڼه او دهغې ونه په زده کوونکو انځور کې او درنگه کولو په وخت کې له دوی سره لارمه مرسته وکړئ! انځور ونه يې په ټولګي کې د زده کوونکو د تدارې لپاره وڅړوئ! کار ونه يې وازوئ او درنگه کولو په وخت کې ورته لارمه لار ښوونه وکړئ!

فعاليتونه:

زده کوونکي دې د کتاب رسم ته په څير سره وګوري او هغه دې په تنو (خفيفو) خطونو سکیچ کړي. بيا دې په رنگه کولو لاس پورې کړي.

ارزونه:

- د انځور نظافت او پاکوالی په پام کې نیول.
- د پورتنۍ شکل په شان رنگ شوي دي؟

کورنی، دنده: رنگونه تشرین کړی!

لسم لوست

روهي بانجان

موخه: درومي بانجان د باندنيو خطونو د انځورولو، چوکاټ بندۍ او رنگه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- درنگولو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟
- درومي بانجان خوړل څه گټه لري؟

بناخلوښوونکو!

زده کوونکي ويو هوئ چې درنگه کولو په وخت کې له پوره زغم څخه کار واخلي او خپل رسمونه په ډير غوره سره انځور او رنگه کړي. که چيرې په يوه درسي ساعت کې يې رسمونه بشپړ نه شول، کولای شي چې هغه په کور کې د کورنۍ دندې په وخت کې بشپړ کړي. زده کوونکو ته درنگونو د کارولو لارې چارې ورزده کړي او درنگونو په خپل ځای کارونه دوی ته وښايست.

فعاليتونه:

زده کوونکي دې رومي بانجان په غور او دقت سره سکیچ کړي او مناسب رنگونه ږي. په خپلو ځايونو کې وکاروي. که چيرې د زده کوونکو انځورونه بشپړ نه شول هغه ږي. په کور کې رنگ کړي.

ارزونه:

- د کاغذ تناسب په پام کې نیول شوی دی؟
- رنگونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

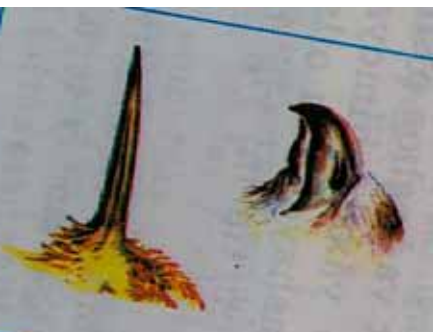
يوولسم لوست

د الوتونکي ککړۍ

موخه: د الوتونکو له انځورولو او پر دان وړکولو سره بللېدل.

پوښتي:

- لاندې انځور په کومو رنگونو رنگوی؟
- الوتونکي چيرې او سږې؟

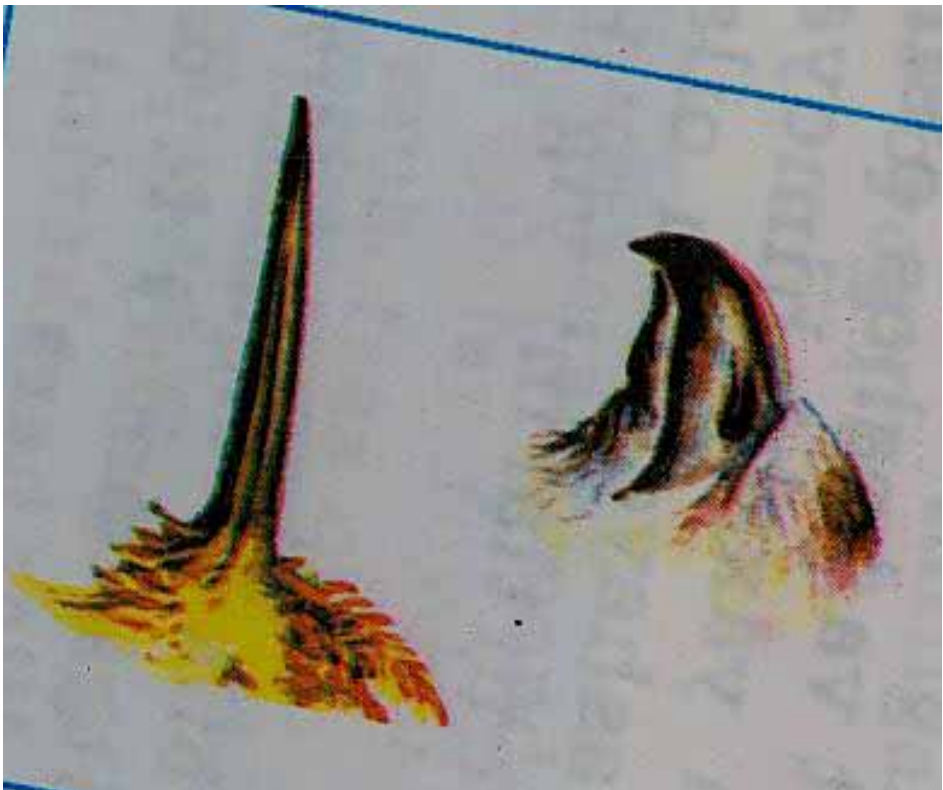

گران ښوونکي دي:

زده کوونکي په ډلو ویشي او هره ډله دې د الوتونکو په هکله فکر وکړي. وروسته دې پورتنۍ انځور وکاږي. دهرې ډلې کار دې نورو ډلو ته وروښيي چې ددوی استعدادونه راوپاړوي.

فعالیتونه:

د زده کوونکو هره ډله دې له پورتنیو شکلونو څخه یو پخپله خوښه انځور کړي او بیا دې د پر دان په واسطه سیوری اوروښايي پکې وښيي او نورو ډلو ته دې ښکاره کړي.

ارزونه:

- په شکل کې د پر د از په مرسته سیوری او روښنایي په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د یوه الوتونکي ککره انځور کړئ!

دولسم لوست

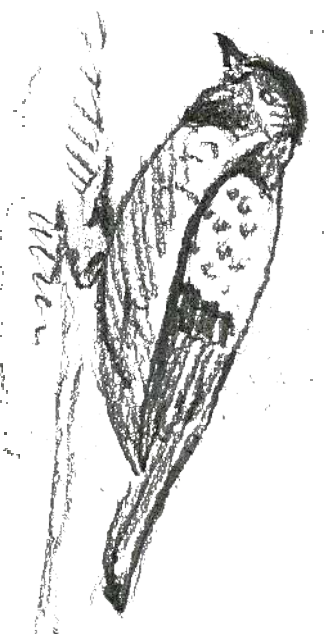
الوتونکی

موخه: د سکیچ کولو او د پړداز وټو په مرسته د سیوري اوروښتایي له انځور ولسره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- کورني او د شتي الوتونکي څه توپیر سره لري؟
- هغه الوتونکي چې زموږ په هیواد کې پیدا کېږي نومونه یې واخلئ؟

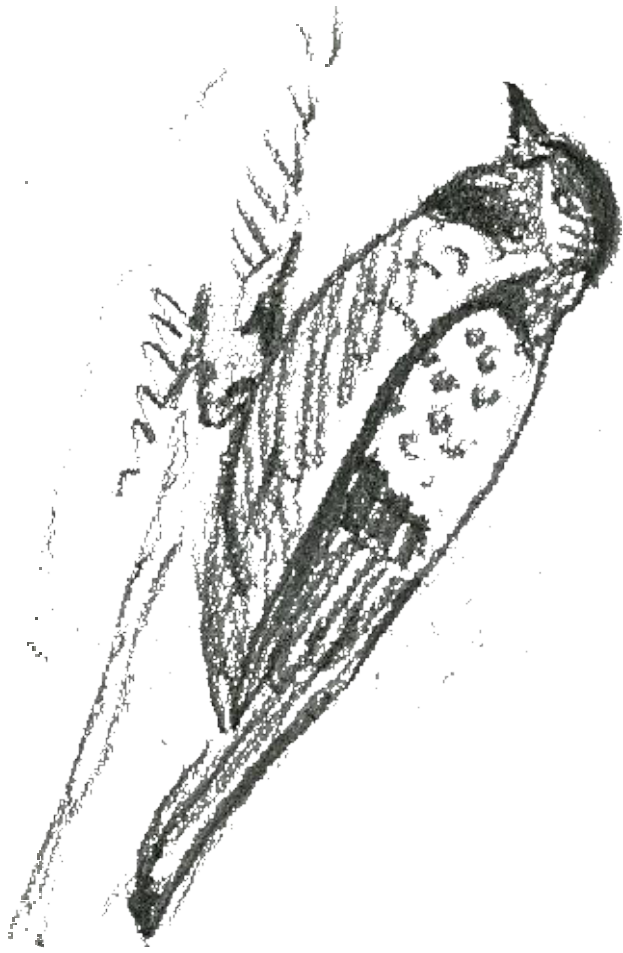

ښاغلی ښوونکی دي:

د پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته وړایي.
دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې د سکیچ کولو، پړداز، ښکلا، سیوري اوروښتایي د انځورولو سمې لارې چارې زده کړي او دوی د بېلو بېلو برخو د اندازه کولو سره اشنا کړي.

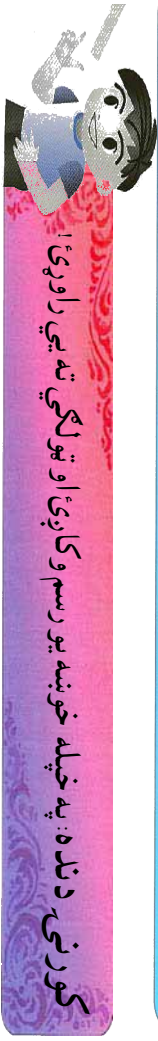
فعالیتونه:

زده کونکي دې د تناسب اړخونه په پام کې ونیسي او د ښوونکي په لارښوونه دې د پورتنۍ شکل په انځورولو او پړداز ورکولو پیل وکړي.

ارزونځه:

- زده کوونکو د مختلفو شکلونو له انځورولو څخه څومره اخیستنه کړېده؟
- تناسب په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو رسم وکاږئ او تړلگي ته یې راوړئ!

ديارلسم لوست

الوتونکی

موخه: دلاند پني شکل درنگونو او دهغه د باندنيو کرښو له انځور و لوسره اشنا کيدل

پوښتي:

- کوم رنگ مو خوښيږي؟
- په لاندې انځور کې کوم رنگونه ويښخ؟

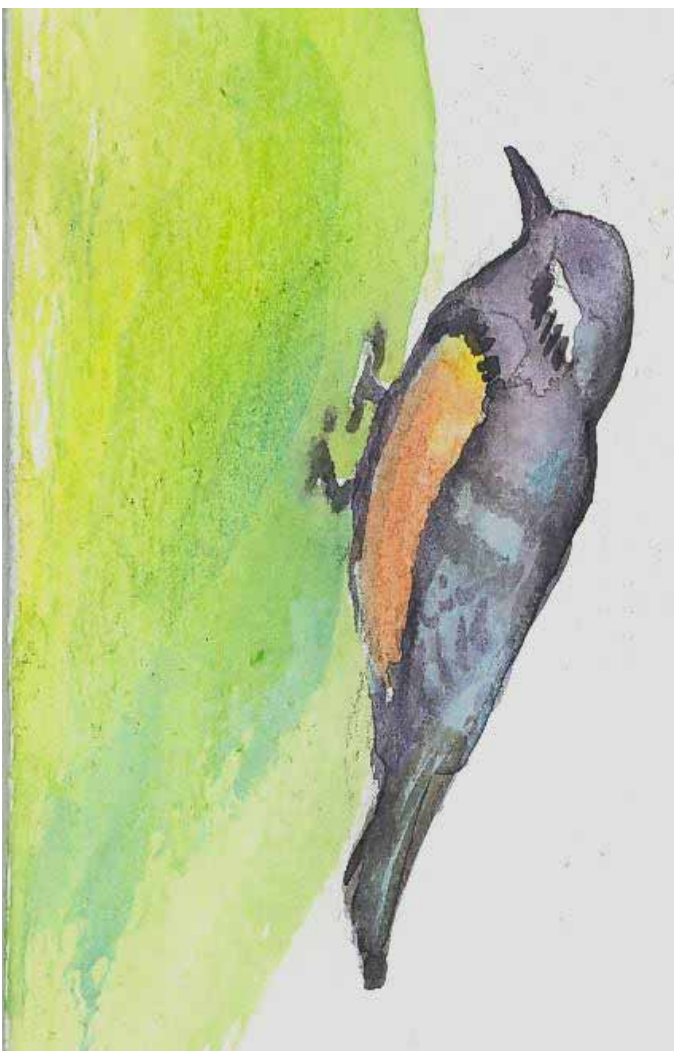

کرانوښوونکو!

زده کوونکي په لومړي ګام کې پورتنی شکل ته متوجه کړئ چې دوی د شکلونو په تناسب او رنگونو باندې وپوهيږي او هغه په عمل کې پلي کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په څیر وگوري او دهغه د تناسب په نظر کې ښو لوستره دي په سکیچ کولو پیل وکړي او بیا دې هغه رنگه کړي.

ارزونه:

- په خيبرکتيا سره سگيچ ترسره شوی دی؟
- رنگونه د شکل په مناسبو ځايونو کې کارول شوي دي؟

کورنی دنده: اسان سکیچونه تمرین کړئ او د ښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

خوار لسم لوست

لاسي کار

موخه: د لاسي کار د جوړولو لپاره د اسکلېټ بندۍ دور تيا پيدا کول.

پوښتني:

- هغه مواد چې لاسي شې تړي جوړېږي نومونه يې واخلئ؟
- د لاسي کار جوړول څه گټه لري؟

گران ښوونکي دي:

د لاسي شیانو په جوړولو کې زده کوونکو ته پوښتني پيدا کېږي نو دوی ته دې سم خوابونه ووايي او دوی وهڅوي چې د چاپېريال له ساده موادو څخه گټه واخلي. د اسکلېټ بندۍ په هکله دوی ته لازمه اړېښوونه وکړي او بيا دې دوي دخپلو لاسي کارونو رنگه کولو ته وهڅوي!

فعاليت:

زده کوونکي دې تناسب په نظر کې ونيسي او الوتونکي دې اسکلېټ بندي کړي. وروسته دې بې جوړو او رنگه کړي.

ارزونه:

- د شکل تناسب په نظر کې نیول شوی دی؟
- په شکل کې د چاپیریال له ساده موادو څخه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: له هغو موادو څخه چې ستاسې په چاپیریال کې پیدا کېږي یو الوتونکی مرغۍ جوړه کړئ!

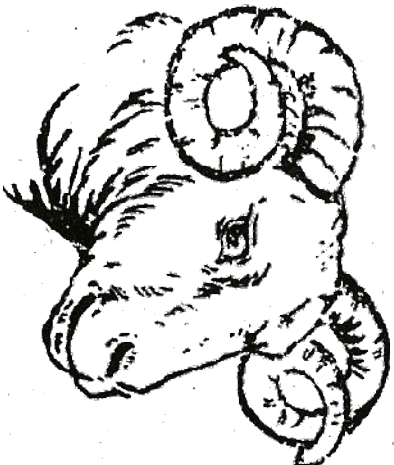
پنځلسم لوست

د څاروي کړۍ

موڅه: د څارويو د کړۍ، د انځور و لو او له تناسبو نو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- د څارويو په هکله څه معلومات لری؟
- د کورنيو څارويو نومونه واخلئ؟

بناغلوښوونکو!

زده کوونکو ته د پوښتنو سم ځوابونه ووايئ او د څارويو د کړۍ، د سمو انځور و لو په هکله دوی ته پوره معلومات ورکړئ د هر يو انځور د کتابچې په يوه گوښه کې اصلاح کړئ!

فعاليت:

زده کوونکي دي له خپلې خوښې سره سم د پېنسل په مرسته پورتنی شکل داسې انځور کړي چې تناسبه نه په کې په پام کې نيول شوي وي.

ارزونه:

- د شکل ټاکل او دهغه د انځورولو لارې چارې.
- تناسب په پام کې نیول شوی دی.

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو حیوان انځور کړئ!

شپاړسم لوست

د آس د ککړۍ حرکتونه

موخه: د حرکت په حال کې د آس د ککړۍ له سکیچ کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- آس له کوم ډول حیواناتو څخه دی او کوم رنگونه په کې لیدل کېږي؟
- آس د خلکو ولې خوښ دی؟

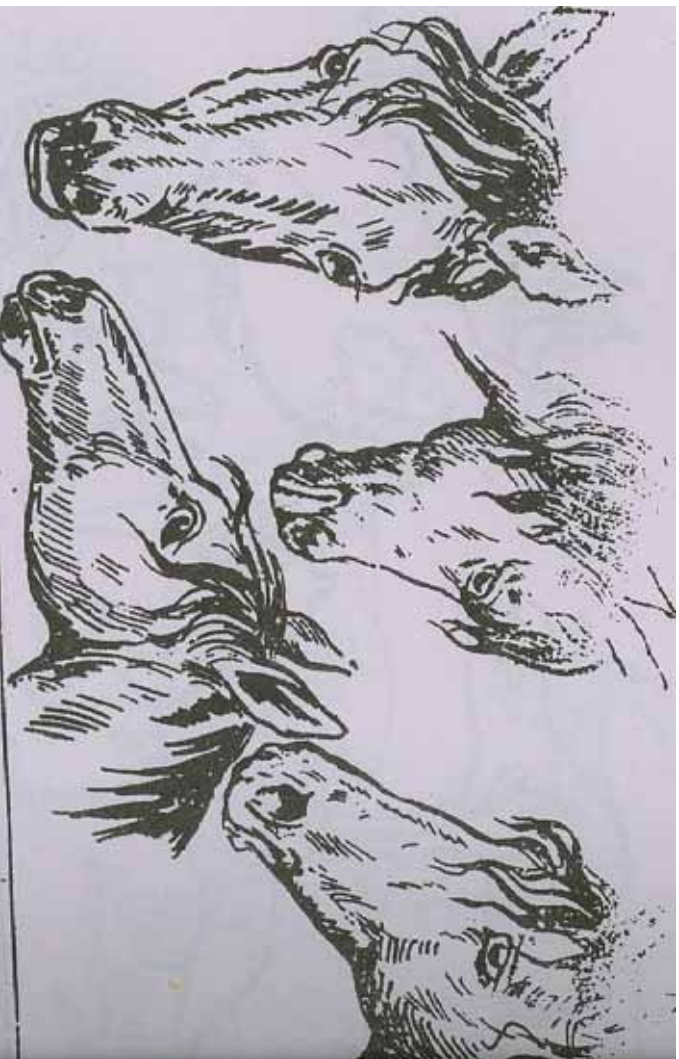

مړانه ښونکيه:

زده کوونکي به ډلو ویشه په هره ډله د آس بېل بېل حرکتونه انځور کړي.
تاسې د سپوږمۍ او روښنایۍ په انځورولو کې ورسره لږمه مرسته وکړئ!

فعالیت:

د آس له حرکتونو څخه یو حرکت انځور او هغه ته پرډاډ ورکړئ!

ارزونه:

- سکیچ او حرکتونه په سمه توګه انځور شوي دي؟
- د پرد اړوند په مرسته سیوری او روښنایی په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه د آس یو حرکت انځور کړئ!

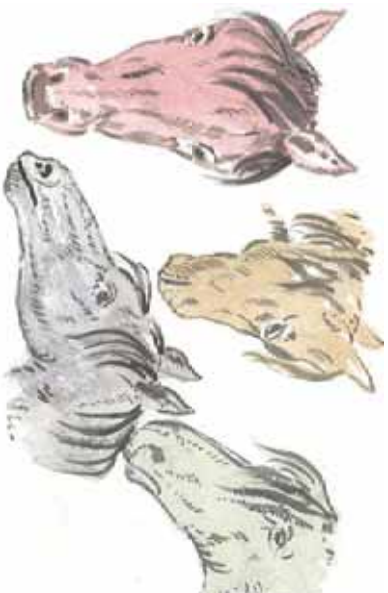
اوو لسم لوست

د آس د کوری- حر کتونه

موخه: له هغو رنگونو سره اشنا کیدل چې په آس کې تر سترگو کيږي.

پوښتنې:

- د آس په بدن کې کوم کوم رنگونه ښکاري؟
- کوم رنگ آس مو خوښيږي؟

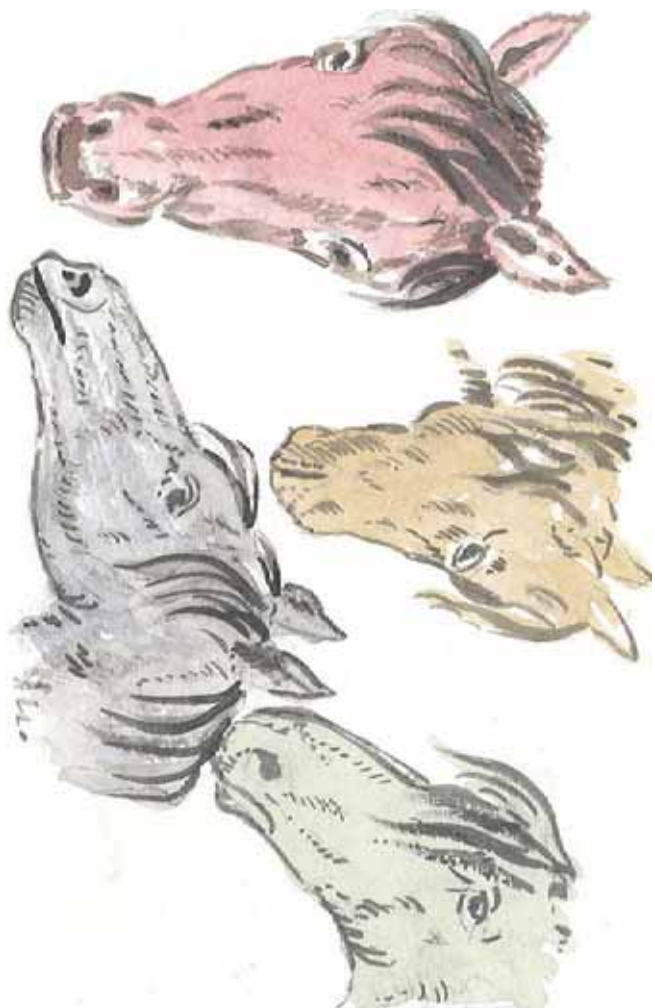

ښاغلي ښوونکي دي:

د آس شکل په زده کوونکو باندې په تېرو (خفیفو) خطونو سکېچ کړي. د سکېچ کولو او رنگه کولو په وخت کې دې دوی ته لارمه لارښوونه وکړي.
د سوالونو سم ځوابونه دې دوی ته ووايي.

فعالیت:

زده کوونکي دې لومړی د آس شکل په تېرو خطونو سکېچ کړي او بیا دې په رنگه کولو پیل وکړي. هڅه دې وشي چې ډیورتې شکل رنگونه پکې وکارول شي.

ارزونہ:

- رنگ ورکول لہ اصل سرہ سمون خوري؟
- د رنگونو پہ گڊولو کي يي څومره مهارت بنودلی دی؟

کورنی، دنده: يو ځل بيا په کور کي آس انځور او رنگه کړئ!

اتلسم لوست

انځور

موخه: دانگورد وږي له انځور و لو او پر دان وړکو لو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتني:

- انگورد هېواد په کومو ځايونو کې پيدا کېږي؟
- خوږه له انگور پيژنئ؟

گران ښوونکی دي:

د انگورو د وږي د سکيج او پر دان په اړه زده کوونکو ته څرگندونې وکړي. د سيوري او روښنايي په انځورولو کې دې اړونده مرسته ورسره وکړي.

فعالیتونه:

لومړی پېورتني انځور باندني خطونه انځور کړئ او بيا د خپل تصوير سيوري او روښنايي ته په غوړېدلی بڼه پر دان وړکړئ!

ارزونه:

- له انځور شوي شکل سره مينه.
- د بنوونکي لارښوونه په پام کې نيول شوې ده.

کورنی، دنفه: د انګورو وېی تهرین او پر د ازورکړی!

نولسم لوست

انگور

موخه: د انگورو د وېي له رنگونو سره د زده کونکو اشنا کول.

پوښتي:

- د رنگ له پلوه موخو ډوله انگور ليدلي دي؟
- د انگورو بڼه د گران هيواد په کومو ولايتونو کې شته؟

گر انوښونکو!

د انگورو د رنگونو په اړه زده کونکو ته پوره معلومات ورکړئ!
د دوی کارونه د کتا بېچې په يوه څنډه کې سم کړئ!
د پورتنيو پوښتنو ځوابونه په سمه توگه ورته وایئ او زياروباسې چې د دوی وړتيا زياته شي.

فعاليتونه:

زده کونکي دي په ډلو ووېشل شي د انگورو د وېي او دهغي د رنگونو په اړه دي خبرې وکړي او وروسته دي په انگورو لو بوخت شي. درسمو لو او رنگه کولو وروسته دي خپل رسمونه د ميز په سر او يا د تولگي په ديوال وڅړوي ترڅو دوی خپل او دنورو رسمونه وگوري.

ارزونه:

- زده کوونکي درنگونو توپير کولی شي؟
- رنگونه په مناسبو ځايونو کې کارول شوي دي؟

کورني، دنده: د انگورو وړی رنگه کړئ!

شلم لوست

پتنگان

موخه: د پتنگانو له انځور و لو او رنگه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتي:

- پتنگان کوم رنگونه لري؟
- کوم رنگ پتنگان موخوښيږي؟

بناخلي ښوونکي دي:

لومړۍ د پتنګ په هکله زده کوونکو ته څرګندونې وکړي. په سکیچ او رنگه کولو کې دې لارمه مرسته ورسره وکړي. زده کوونکو ته دې دنده وسپاري چې له ټولګي څخه دباندې پتنګانو ته په ډېره ځیرکتیا سره وګوري.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپله خوښه له پورتنیو شکلونو څخه یو سکیچ جوړ او د ښوونکي په لارښوونه دې یې رنگه کړي.

ارزونه:

- ترکومه بریده پورې رنگونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي.

کورنۍ دنده: یو پټنګ له خټو او یا کاغذ څخه جوړه کړئ!

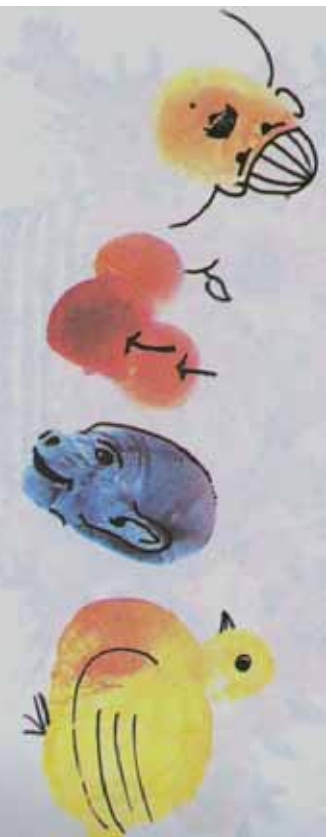
یو ویلستم لوست

ابتکاري شکلونه

موخه: درنگ، گوتو او خطونو په واسطه دابتکاري انځورونو زده کړه.

پوښتنې:

- نوښتگر شکلونه ولې کاروئ؟
- له لاندې شکلونو څخه څه ډول خوند اخلي؟

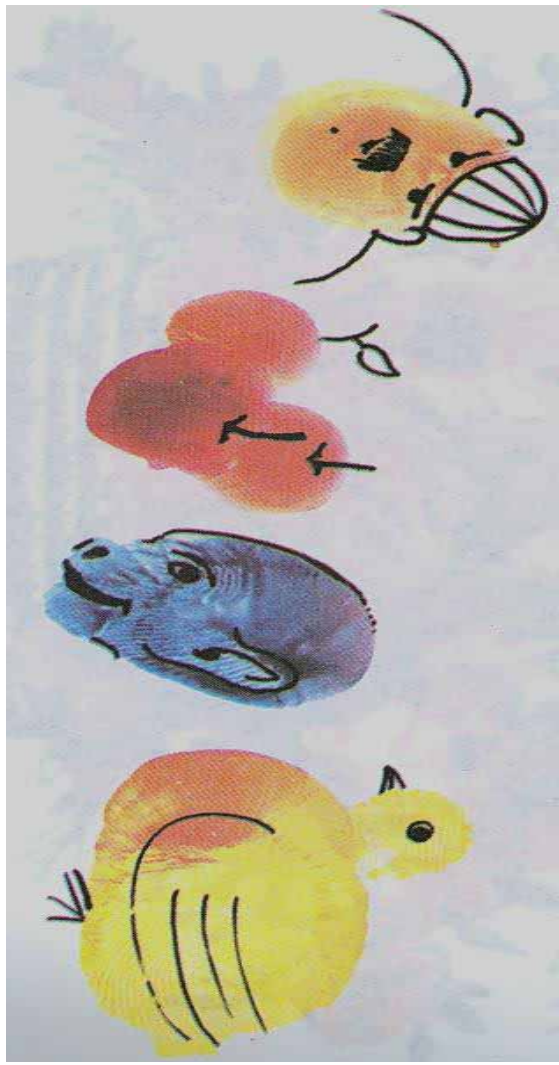

مران ښوونکي دي:

زده کوونکو ته وړايي چې د کتاب په شکلونو سر بيره هغه شکلونه چې له ټولگي څخه د باندې تر سترگو کيږي له هغو څخه هم گټه واخلي. ترڅو د دوی هنري تفکر وهڅول شي.

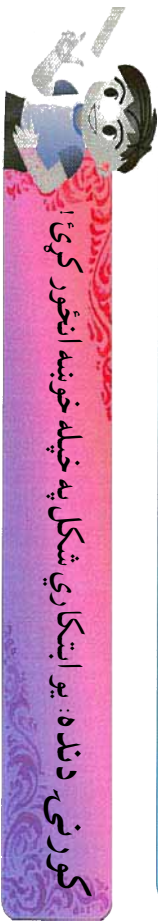
فعاليت:

زده کوونکي دي پورتنی شکلونه انځور کړي. کولی شي چې له ټولگي څخه د باندې شکلونه هم انځور کړي.

ارزونه:

- په ابتکاري انځورونو کې له خطونو څخه مناسبه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: یو ابتکاري شکل په خپله خوښه انځور کړئ!

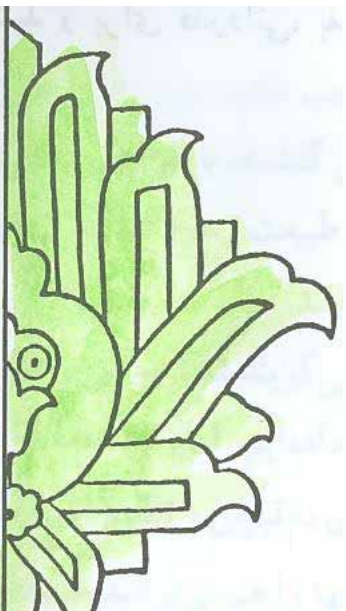
دوه ويښتم لوست

ډېزايڼ

موخه: د ډيزاينونو په جوړولو کې د چاپېريال له ساده موادو څخه گټه اخيستنه او درنگ له زده کړي سره د زده کوونکو اشنا کيدل.

پوښتنې:

- له خپل چاپېريال څخه د ډيزاينونو د جوړولو لپاره څه ډول مواد ټاکي؟
- تر اوسه مو اسلامي ډيزاينونه ليدلي وو؟

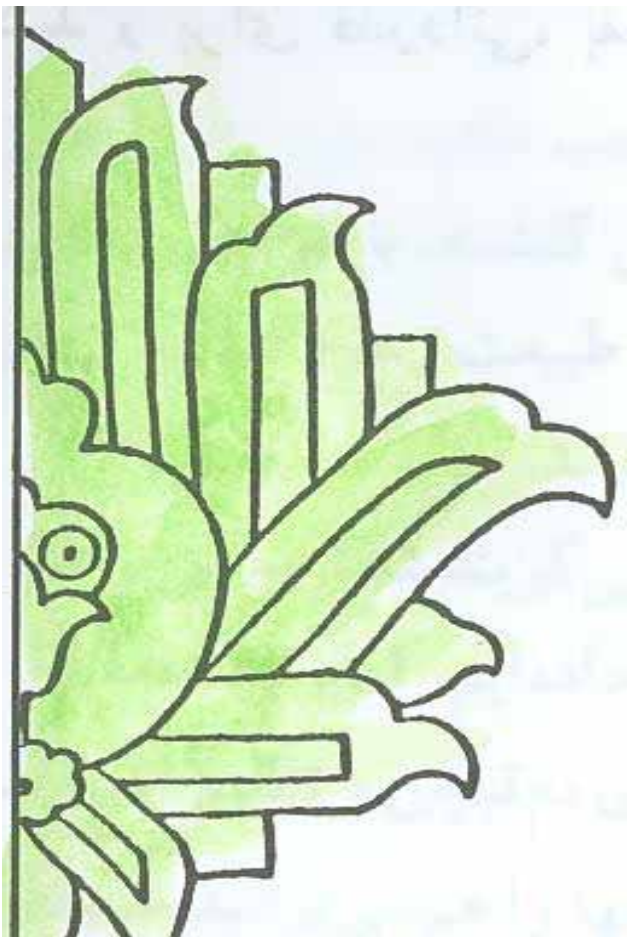

گرانه ښوونکيه:

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړه چې د چاپېريال له ساده موادو څخه ډيزاينونه جوړ کړي او په مناسبو ځايونو کې يې وکاروي. دوی کولی شي چې د ونو د پامو، پنډو کاغذ، ډبرالونو، د جوماتونو له مينارو څخه چې د اسلامي دورو ډيزاينونه لري گټه واخلي.

فعاليت:

زده کوونکي دې سربيره په ذکر شوو ډيزاينونو له ټولگي څخه د باندې کله چې کوم ډيزاين ووينی کولی شي چې په خپله خوښه يې انځور کړي. او دخپلو ټولگيو او تنداري ته يې وړاندې کړي.

ارزونه:

- له طبيعي موادو خڅه څو مړه گټه اخېستل شوي ده؟
- مواد په ښه ډول ترتيب او تنظيم شوي دي؟

کورنۍ دنده: یو ډیزاین جوړ کړئ او د ښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

درويشتم لوست

ډېزاین

موخه: له طبیعي موادو څخه د ابتکاري ډیزاینونو له جوړولو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

- له کومو طبیعي موادو څخه ډیزاینونه جوړېږي؟
- دڅه شي لپاره فکر کوئ او څه شی جوړول غواړئ؟

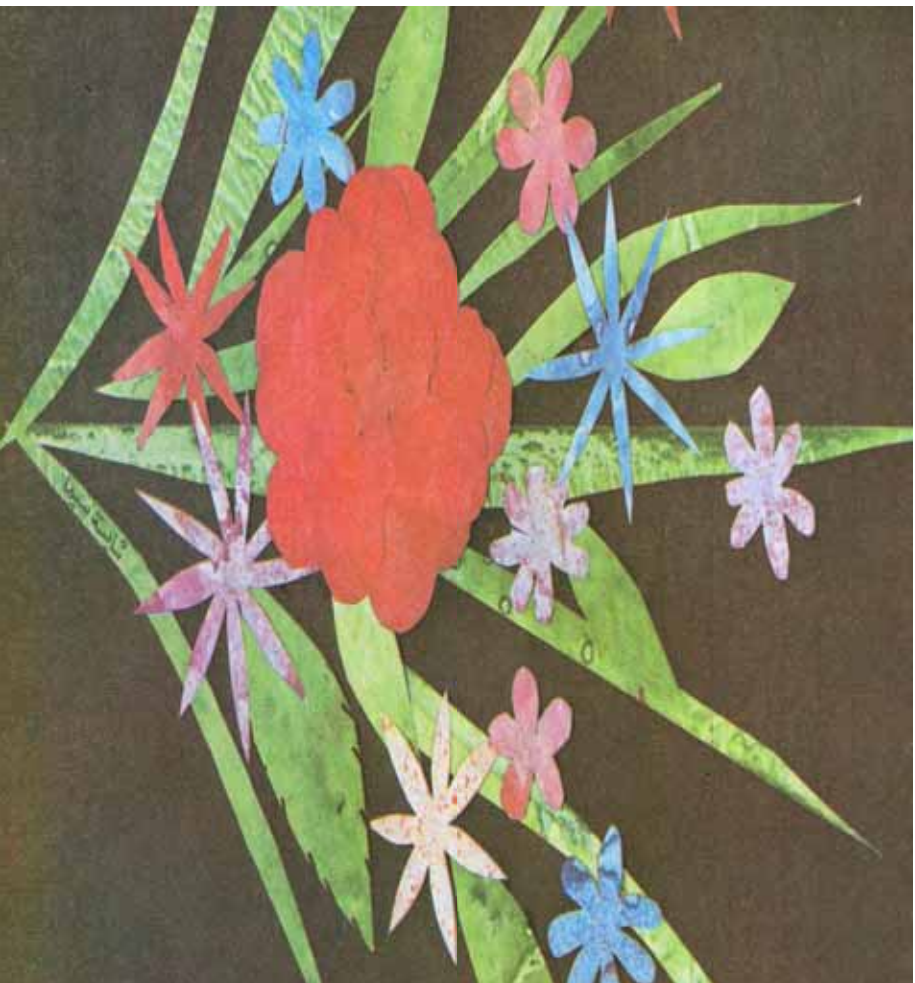

ګرانه ښوونکيه:

زده کوونکي وهڅوئ چې د نوښتګرو ډیزاینونو لپاره ډېر فکر وکړي ترڅو دوی هغه شی یا شکل چې په فکر کې یې ګرځي جوړ کړي. تاسې دوی ته لږمه لارښوونه وکړئ! د دوی انځورونه او یا هغه شی یې چې جوړ کړی دی د زده کوونکو دندارې لپاره په ډیوال وځړوئ چې د دوی ذهني استعداد وده او پراختیا ومومي.

فعالیت:

کله چې زده کوونکي یو ډیزاین جوړوی ښایي لومړی ښه فکر وکړي او بیا هغه جوړ کړي. تاسې کولی شئ چې بیل ډیزاینونه انځور کړئ!

ارزونه:

- دیوه پاکلی شکل د جوړولو لپاره د زده کونکو د فکر څرنگوالی؟
- له طبیعي موادو څخه سمه ګټه اخیستنه؟

کورنی، دنده: په خپله خوښه یو شی جوړه کړئ!

څلورويشتم لوست

ډېزاین

موځه: په ډیزاینونو کې درنګ له انتخاب او استعمال سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- کوم رنگونه موځوښیږی نومونه یې واخلئ؟
- د ډیزاینونو له رنگه کولو څخه څه احساس درته پیدا کیږي؟

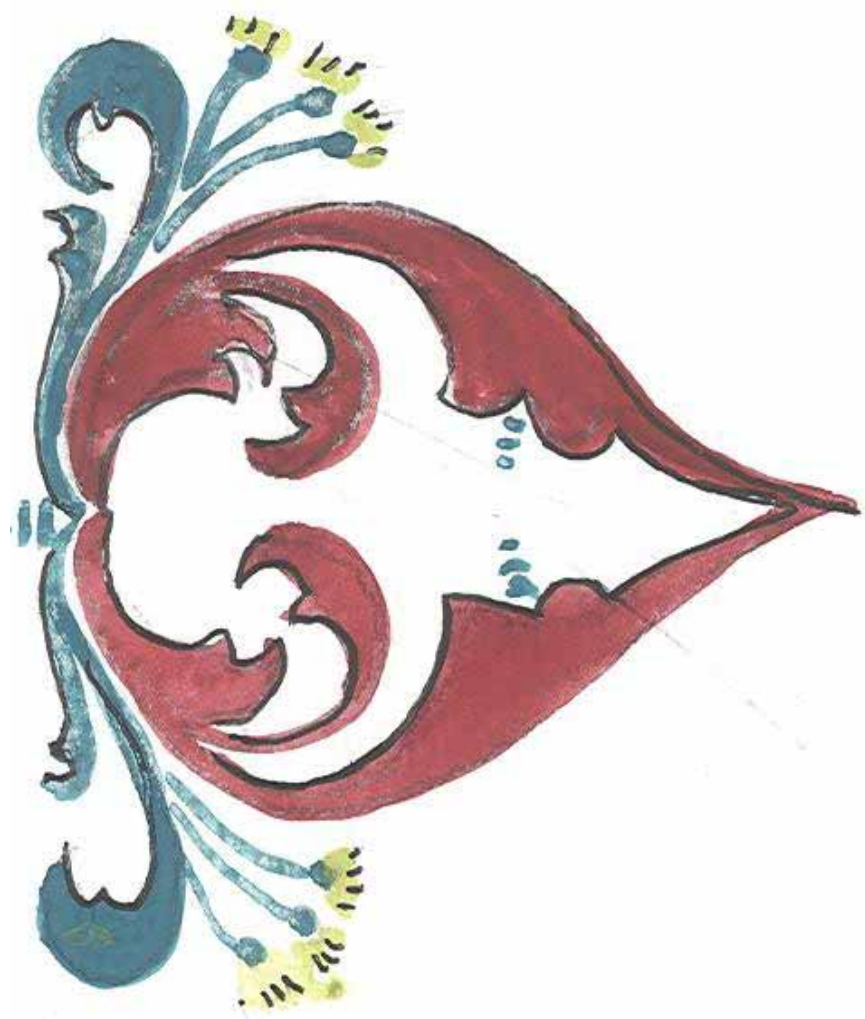

ښاخلي ښوونکي دي:

زیا روباسي چي زده کوونکي په سمه توګه سکیچ کولو او د ډیزاینونو تنظیم کولو ته وهڅوي او د دوی رسمونه اصلاح کړي.

فعالیت:

پورتني شکل سکیچ او رنگه کړئ!

پنځه ويښتم لوست

خيالي انځور

موځه: د خيالي رسمونو او دهغو په اړه له فکر کولو سره اشنا کيدل.

پوښتني:

- د انځورولو له پاره کوم شکلونه په خيال کې لري؟
- د خيالي شکلونو انځورول څه گټه لري؟

بناغلي ښوونکي دي!

د خيالي انځورونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي.
دوي دي فکر کولو او د خيالي انځورونو رسمولو ته وهڅوي او د دوي رسمونه دي
اصلاح کړي!

فعاليت:

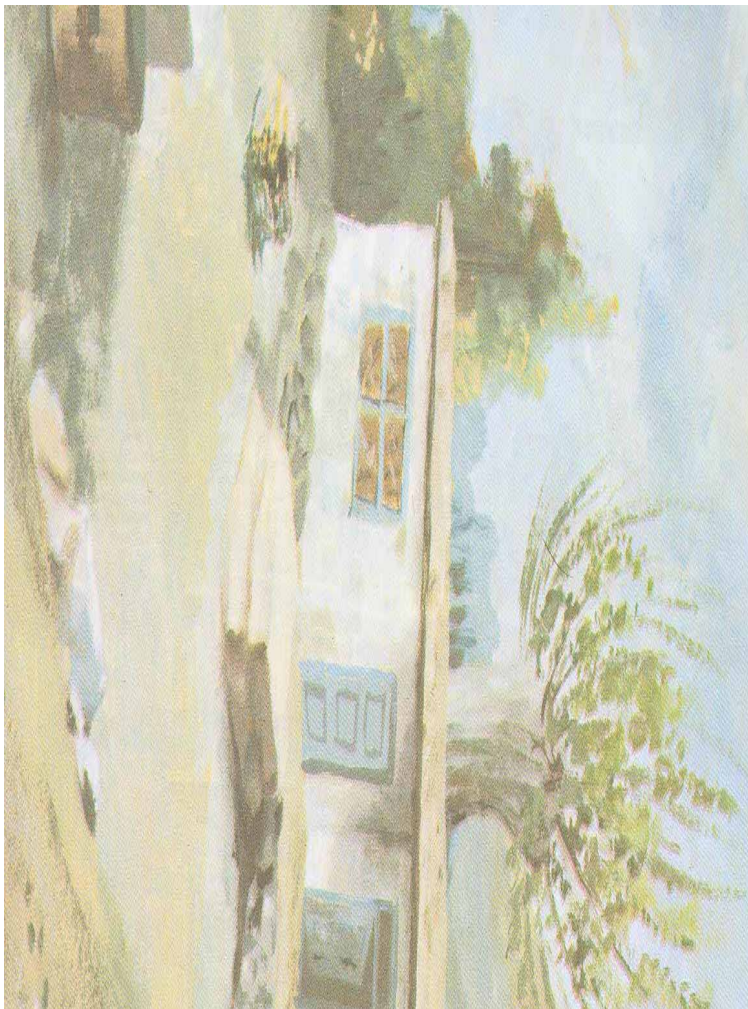
د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونيسي او له خپل فکر څخه يو شکل ترسيم کړي!

کورنی، د نند ه: نوښتگر رسمونه!

ارزونه:

- د فکر کولو مهارت؟
- د عملي کولو مهارت؟

شپږ وېشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ابتکاري شکلونو له طرحه کولو سره اشنا کېدل.

پوښتنې:

- کله مو ابتکاري شکلو ته جوړ کړي دي؟
- کوم شیان استعدادونو ته وده ورکوي؟

بناغږه ښوونکيه:

زده کوونکو ته ورښايست چې له طبيعي موادو څخه کوم شیان جوړېدلی شي،
تاسو د شکلونو د جوړېدو پړاو ته وخت کې له دوی سره لږمه مرسته وکړئ او لاندې
فعالیت په دوی باندې سرته ورسوئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې سربېره په پورتني شکل یو بل خيالي شکل له خپل فکر څخه جوړ کړي او
خپل کار دې نورو ټولگيوالو ته ورښيي چې په کار کې د دوی د پرمختګ سبب شي.

ارزونه:

- له ابتکاري رسمونو څخه مناسبه کټه اخیستنه؟
- د ابتکاري شکلونو د جوړیدلو توان؟

کورنۍ دنده: ابتکاري شکلونه تشرین کړئ!

اووه ويستم لوست ابتکاري شکلونه

موخه: د چاپير يال له موادو څخه د ابتکاري شکلونو زده کول.

پوښتنې:

- هغه مواد چې ابتکاري شکلونه ترې جوړېدلی شي کوم دي؟
- د چاپير يال له موادو څخه کوم شيان جوړولی شئ؟

کړان ښوونکي دي:

د ابتکاري شکلونو په اړه زده کونکو ته معلومات ورکړي او دوی ته دي سپارښتنه وکړي چې د پورتنۍ شکل په پام کې نیولو سره د چاپير يال له موادو څخه لکه د یوه خود کار قلم دنل په واسطه درنگونو پو کول، په رنگ ککړ شوی تار، پنبه کاغذ، بیاتي کولواو دونو دپاڼو او شاخو څخه یو ابتکاري او هنري اثر جوړولی شي.

فعالیت:

زده کوونکي دي پورتنۍ شکل جوړکړي او هم دي ددې په څنګ کې یو بل ابتکاري شکل جوړکړي.

کورنی، دنده: یو ابتکاري رسم انځور کړئ!

ارزونه:

- د زده کوونکو د ابتکار توان.
- د موادو د پیدا کیدو مهارت.

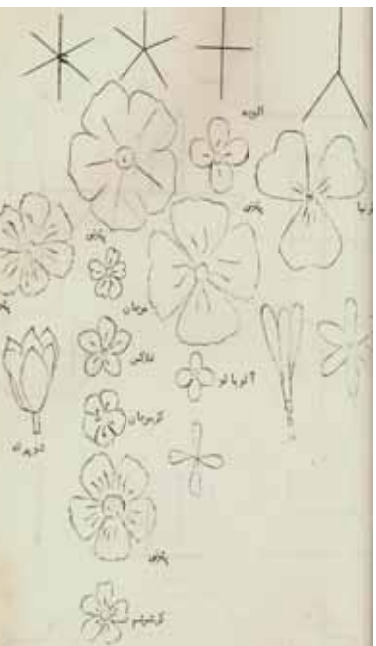
اته ويستم لوست

کاغذي ګلونه

موخه: د کاغذي شکلونو له جوړولو سره اشنا کيدل.

پوښتنې:

- له سپينو او رنگه کاغذونو څخه کوم شیان جوړولی شئ؟
- د کاغذي شکلونو له جوړیدو څخه څه احساس درته پيدا کېږي؟

حیران ښوونکي دي:

د کاغذي شکلونو په ټولو پړاوونو زده کوونکي ویو هوي او د شکلونو جوړولو ته یې وهڅوي ترڅو د هغوی وړتیا وده وکړي.

فعالیت:

د پورته شکل پړاوونه په ځیر سره وگورئ او هغه په ډیر غور سره د ښوونکي د لارښوونې پر بنسټ سرته ورسوئ ترڅو هغه شکل چې غواړئ لاس ته راشي.

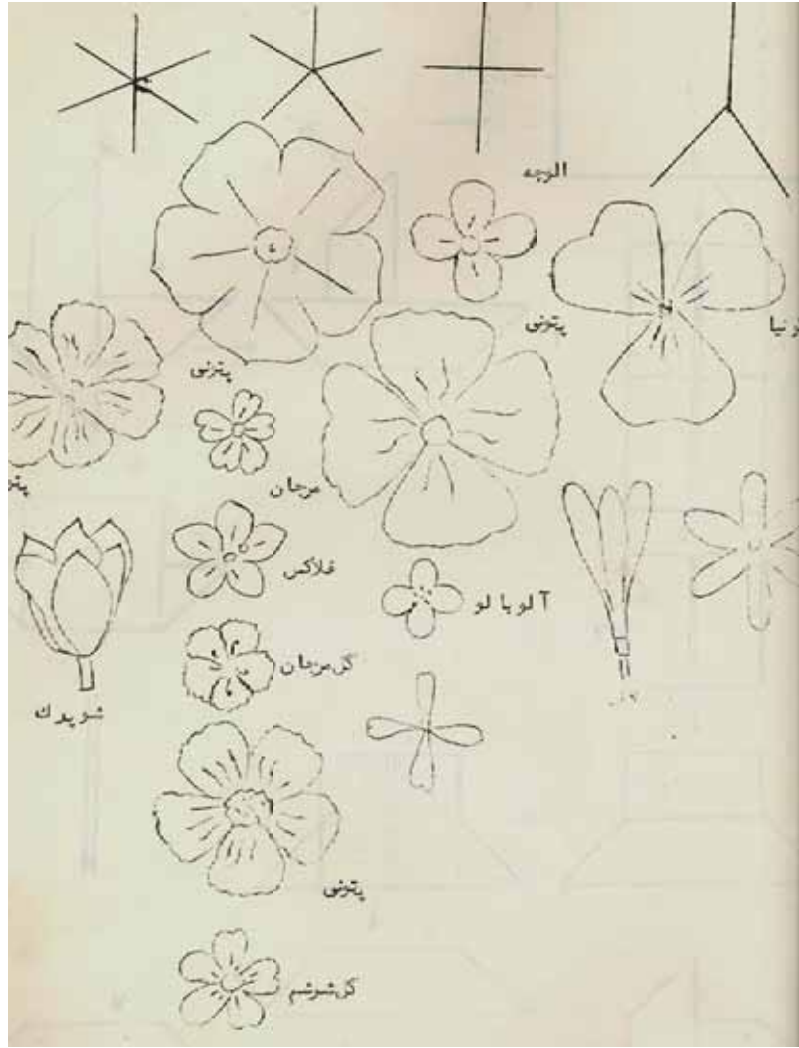

کورنی، دنده: په کور کې له خپلو لویانو څخه د کاغذي شکلونو

په جوړولو کې مرسته وغواړئ^۱

ارزونه:

- د کاغذي شکلونو د جوړیدو په اړه د زده کوونکو استعداد.
- د زده کوونکو کار.

نه ويستم لوست

دوه بي طرفه رنگونه

موخه: د دوو بي طرفه رنگونو او دهغو دکارو لوسته سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

- په نقاشۍ (انځورگرۍ) کې بې طرفه رنگونه څه دنده لري؟
- بې طرفه رنگونه په طبيعت کې ليدلۍ شي؟

ښاغلي ښوونکي دي!

له هنري پلوه تور او سپين بې طرفه رنگونه دي زده کوونکو ته دغه دوه بې طرفه رنگونه وروپيژني! بې طرفه رنگونه د سيوري او روښنايي په ښودلو کې استعمالېږي يعنې سيوري په تور رنگ او روښنايي په سپين رنگ انځورېږي. د رسم هغه برخې چې سيوري ولري هغه په تور رنگ او روښنايي په سپين رنگ کارول کېږي او تاسې يې په پورته شکل کې په اسانۍ سره ليدلۍ شي.

فعاليت:

زده کوونکي دي دوه بې طرفه رنگونه په ډير غور او ځير سره د ښوونکي دلار ښوونې او له پورتني شکل سره سم وکاروي.

دیر شلم لوست خیالي انځور

موږ څه: هغه شکونه چې د زده کوونکو په ذهن کې گرځي دکاغذ په پاڼه دهغو له انځورولو سره آشنا کول.

پوښتي:

- څه ډول فکر کوئ او څه شی انځور وی؟
- د خیالی شکونوله جوړیدو وروسته څه احساس درته پیدا کیږي؟

بناځلی ښوونکی!

زده کوونکي د شکونو په انځورولو کې فکر کولو، تکل کولو او نوښت ته وهڅوئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ! د خیالي رسمونو په هکله څه ناڅه معلومات ورکړئ! زیاروباسی چې په علاقه مندی، سره ذکر شوي کار په عمل کې پلي کړي.

فعالیت:

مخکې له دې چې زده کوونکي شکونه انځور کړي، خو شیبې یې دې دهغو په هکله فکر وکړي او بیا دې دهغو په کار کولو لاس پورې کړي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library